

1. การบรรลุข้อตกลงร่วมเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีขั้นต่ำทั่วโลกของกลุ่ม G20

1.1 หลักการจัดเก็บภาษีขั้นต่ำทั่วโลก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกลุ่ม G20 ได้บรรลุข้อตกลงเบื้องต้นในการจัดเก็บภาษีขั้นต่ำทั่วโลกในอัตราร้อยละ 15 ในการประชุมกลุ่ม G20 ที่เมืองเวนิส ประเทศอิตาลี ระหว่างวันที่ 9-10 กรกฎาคม 2564 โดยผู้อยู่เบื้องหลังความสำเร็จของการเจรจาคือนาง Janet Yellen รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง สหรัฐอเมริกา ที่พยายามผลักดันให้ประเทศต่างๆ ยอมรับข้อเสนอในการกำหนดอัตราภาษีขั้นต่ำทั่วโลก ทั้งนี้ การปฏิรูปภาษีของกลุ่ม G20 ประกอบด้วย 2 เสาหลัก ได้แก่ (1) ประเทศที่สร้างรายได้ให้กับบริษัทข้ามชาติ เช่น บริษัท Google และบริษัท Apple สามารถเรียกเก็บภาษีกับบริษัทข้ามชาติได้ ถึงแม้ว่าบริษัทข้ามชาติจะไม่ได้จดทะเบียนจัดตั้งบริษัทในประเทศนั้นๆ (2) การกำหนดอัตราภาษีขั้นต่ำอยู่ที่ร้อยละ 15 มีเป้าหมายเพื่อป้องกันบริษัทข้ามชาติหลีกเลี่ยงการจ่ายภาษีในประเทศที่มีอัตราภาษีต่ำกว่า โดยกำหนดให้บริษัทข้ามชาติที่จ่ายภาษีในประเทศที่มีอัตราภาษีต่ำกว่าร้อยละ 15 จะต้องจ่ายภาษีส่วนที่เหลือแก่ประเทศที่บริษัททำรายได้ด้วย อย่างไรก็ตาม กลุ่ม G20 ยังต้องมีการเจรจาเกี่ยวกับข้อยกเว้นการเก็บภาษีขั้นต่ำทั่วโลกอีกครั้งในการประชุมกลุ่ม G20 ครั้งต่อไปในเดือนตุลาคม 2564

1.2 กลุ่มประเทศอียูที่คัดค้านการจัดเก็บภาษีขั้นต่ำทั่วโลก และความเห็นของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังสหพันธ์ฯ

การเจรจาเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีขั้นต่ำทั่วโลกของกลุ่ม G20 ได้รับการคัดค้านจากสมาชิกอียูบางประเทศ ได้แก่ ไอร์แลนด์ เอสโตเนีย ฮังการี และไซปรัส ซึ่งเป็นประเทศที่ได้รับผลประโยชน์จากการเลี่ยงภาษีของบริษัทข้ามชาติเนื่องจากมีอัตราภาษีที่ต่ำในประเทศ ทั้งนี้ นาย Olaf Scholz รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังสหพันธ์ฯ มีความเห็นว่าในระยะยาวกลุ่มประเทศที่คัดค้าน ซึ่งเป็นประเทศเล็กๆ จะไม่สามารถต่อต้านการตัดสินใจของกลุ่ม G20 ได้ เนื่องจากการลงมติภายในอียู เกี่ยวกับเรื่องการจัดเก็บภาษีขั้นต่ำทั่วโลก ไม่จำเป็นที่ทุกประเทศต้องเห็นพ้องด้วย และหากปราศจากการสนับสนุนของสหรัฐอเมริกา การปฏิรูประบบภาษีขั้นต่ำทั่วโลกอาจไม่สามารถสำเร็จลงได้ เนื่องจากสหรัฐอเมริกา เป็นประเทศเศรษฐกิจใหญ่ของโลก โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังสหพันธ์ฯ รู้สึกพอใจต่อผลการเจรจาของกลุ่ม G20 และถือเป็นการปฏิรูปครั้งประวัติศาสตร์ด้านภาษี อย่างไรก็ตาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังสหพันธ์ฯ เห็นว่าการนำระเบียบการจัดเก็บภาษีขั้นต่ำทั่วโลกไปปรับใช้กับกฎหมายของแต่ละประเทศภายในปี 2565 ค่อนข้างมีเวลาจำกัด แต่ก็คาดว่าจะดำเนินการได้ทันเวลาในที่สุด ทั้งนี้ องค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (OECD) ประเมินการว่า รายรับที่ได้จากการเก็บภาษีขั้นต่ำทั่วโลกอาจเพิ่มขึ้นถึง 150 พันล้านยูโร ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังสหพันธ์ฯ เห็นว่าเป็นรายได้ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งที่แต่ละประเทศจะนำไปใช้จ่ายในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส Covid-19 อย่างไรก็ตาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง สหพันธ์ฯ ไม่ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวเลขรายได้ที่สหพันธ์ฯ จะได้รับประโยชน์จากการจัดเก็บภาษีขั้นต่ำทั่วโลก

2. ด้านพลังงาน

เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2564 โรงไฟฟ้าถ่านหินในเขต Moorburg นครฮัมบูร์ก สหพันธ์ฯ ซึ่งมีกำลังการผลิต 1,600 เมกะวัตต์ และเป็นโรงไฟฟ้าถ่านหินที่ทันสมัยที่สุดของสหพันธ์ฯ ได้ปิดตัวลงโดยสมัครใจก่อนเวลาที่รัฐบาลสหพันธ์ฯ กำหนดไว้ในปี 2581 ทั้งนี้ โรงไฟฟ้าถ่านหินดังกล่าว ได้เปิดทำการผลิตไฟฟ้าได้เพียง 6 ปี เท่านั้น ทั้งนี้ บริษัท Vattenfall ได้ตัดสินใจปิดโรงไฟฟ้าถ่านหินโดยสมัครใจก่อนกำหนดเวลาอันเนื่องมาจากสาเหตุ ดังนี้ (1) บริษัทฯ ต้องแบกรับภาระค่าธรรมเนียมการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (Co2) ที่สูงเกินไป (2) หลังจากโรงไฟฟ้าถ่านหินเปิดทำการผลิตใน ปี 2558 เป็นต้นมา นักเคลื่อนไหวเพื่อสิ่งแวดล้อมได้ออกมาประท้วงบ่อยครั้ง (3) บริษัท Vattenfall มีความขัดแย้งกับรัฐฮัมบูร์กในโครงการสร้างท่อส่งความร้อนทอดผ่านแม่น้ำ Elbe ทำให้โครงการดังกล่าวถูกระงับ ส่งผลให้โรงไฟฟ้าถ่านหินไม่สามารถผลิตความร้อนควบคู่ไปกับการผลิตไฟฟ้าตามแผนเดิมได้ และ (4) บริษัท Vattenfall ชนะการประกวดในการยื่นข้อเสนอขอรับเงินชดเชยจาก Federal Network Agency ตามกฎหมายการยกเลิกการใช้ถ่านหิน (Kohleausstiegsgesetz) ที่กำหนดให้โรงไฟฟ้าถ่านหินที่ประสงค์ปิดตัวโดยสมัครใจก่อนปี 2581 สามารถเข้าร่วมยื่นข้อเสนอขอรับเงินชดเชยได้ โดยบริษัทที่ยื่นข้อเสนอขอรับเงินชดเชยจำนวนต่ำสุดจะได้รับการคัดเลือกให้รับเงินชดเชยในการปิดโรงไฟฟ้าถ่านหินก่อนเวลา อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าบริษัท Vattenfall จะชนะการประกวดและได้รับเงินชดเชย

จากรัฐบาลสหพันธ์ฯ แต่เงินชดเชยที่ได้รับยังต่ำกว่าต้นทุนที่ใช้ในการก่อสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหิน ซึ่งมีจำนวนหลายพันล้าน ยูโร หนึ่ง บริษัท Vattenfall วางแผนปรับพื้นที่โรงไฟฟ้าถ่านหินที่ปิดตัวลงเป็นโรงผลิตพลังงานไฮโดรเจนสีเขียวโดยใช้ ไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์และพลังงานลม โดยจะลงทุนร่วมกับรัฐฮัมบูร์ก และบริษัท Shell

3. อุตสาหกรรมรถยนต์

3.1 อียูสั่งปรับกลุ่มบริษัทผลิตรถยนต์ของสหพันธ์ฯ คณะกรรมาธิการอียูประกาศ เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2564 ว่าบริษัท BMW AG และบริษัท Volkswagen AG ได้ละเมิดกฎข้อบังคับกฎหมายห้ามการผูกขาดของอียู (EU-Antitrust Law) ฐานสมรู้ร่วมคิดกันจำกัดการแข่งขันใช้เทคโนโลยีใหม่ที่จะช่วยลดมลพิษสำหรับรถยนต์ดีเซลที่ผลิตใหม่ โดยอียูเรียกเก็บค่าปรับจากบริษัท Volkswagen AG เป็นเงิน 502 ล้านยูโร และบริษัท BMW เป็นเงิน 373 ล้านยูโร ทั้งนี้ อียูมองว่าการสมรู้ร่วมคิดดังกล่าวทำให้ผู้บริโภคสูญเสียโอกาสในการซื้อรถยนต์ดีเซลที่ปล่อยมลพิษน้อย อย่างไรก็ตาม บริษัท Daimler AG ซึ่งเป็นบริษัทที่ผลิตรถยนต์ยี่ห้อ Mercedes Benz ไม่ได้ถูกอียูเรียกเก็บค่าปรับในฐานสมรู้ร่วมคิดแต่อย่างใด เนื่องจากบริษัทฯ ให้ความร่วมมือกับคณะกรรมาธิการอียู ในการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อกระบวนการสอบสวน ประเด็นฐานสมรู้ร่วมคิดกันจำกัดการแข่งขันใช้เทคโนโลยีใหม่ที่จะช่วยลดมลพิษสำหรับรถยนต์ดีเซลที่ผลิตใหม่

3.2 แนวโน้มการใช้ยานยนต์ไฟฟ้าในสหพันธ์ฯ เมื่อปี 2553 นาง Angela Merkel นายกรัฐมนตรี สหพันธ์ฯ ได้ตั้งเป้าหมายผลักดันการใช้ยานยนต์ไฟฟ้าในสหพันธ์ฯ ให้ถึง 1 ล้านคัน ภายในปี 2564 โดยได้ตั้งงบประมาณ จำนวนมาก สำหรับสิทธิประโยชน์ในรูปแบบของ “Umweltbonus” แก่ผู้ซื้อยานยนต์ไฟฟ้า อย่างไรก็ตาม ในช่วงสิ้นปี 2563 จำนวนยานยนต์ไฟฟ้าในสหพันธ์ฯ ยังไม่บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งต่อมารัฐบาลสหพันธ์ฯ ได้ขยายเวลาการให้เงินอุดหนุนในโครงการ “Umweltbonus”¹ ไปจนถึงสิ้นปี 2564 และจะเปลี่ยนการให้เงินอุดหนุนจากรูปแบบ “Umweltbonus” เป็นโครงการ “Innovationsprämie” ในปี 2565 โดยจะเพิ่มเงินอุดหนุนจากเดิมเป็น 2 เท่า ซึ่งเงินอุดหนุนจะขึ้นอยู่กับราคาของรถยนต์ และชนิดของระบบขับเคลื่อนรถยนต์ โดยจะอยู่ระหว่าง 5,625-9,000 ยูโร/การซื้อ ยานยนต์ไฟฟ้า 1 คัน และสามารถขอรับเงินอุดหนุนได้จนถึงปี 2568 นอกจากนี้ ผู้ซื้อยานยนต์ไฟฟ้าจะยังได้รับการ ยกเว้นภาษีรถยนต์ (Motor Vehicle Tax) เป็นเวลา 10 ปี ด้วย ทั้งนี้ ตามข้อมูลของ Federal Office for Economic Affairs and Export Control ณ เดือนมิถุนายน 2564 มีผู้ยื่นคำร้องขอรับเงินอุดหนุนยานยนต์ไฟฟ้าจำนวน 640,000 ราย และตามข้อมูลของกระทรวงเศรษฐกิจและพลังงานสหพันธ์ฯ รัฐบาลสหพันธ์ฯ ได้จ่ายเงินอุดหนุน ณ สิ้นปี 2564 แล้วถึง 1.25 พันล้านยูโร โดยในช่วงครึ่งปีแรกของปี 2564 การจดทะเบียนยานยนต์ไฟฟ้าพุ่งสูงถึงจำนวนเกือบ 149,000 คัน ทำให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจและพลังงานสหพันธ์ฯ ประเมินว่าจำนวนยานยนต์ไฟฟ้าที่ได้รับการจดทะเบียนในสหพันธ์ฯ น่าจะสูงถึง 7-10 ล้านคัน ภายในปี 2573 หนึ่ง ประธานสมาคมอุตสาหกรรมรถยนต์แห่ง สหพันธ์ฯ ให้ความเห็นว่า การใช้ยานยนต์พลังงานไฟฟ้าจะเพิ่มมากขึ้นจนสามารถนำไปสู่การบรรลุเป้าหมาย greenhouse gas emission neutrality ภายในปี 2573 ได้ โดยรัฐบาลสหพันธ์ฯ ต้องผลักดันให้มีการขยายสถานีชาร์จยานยนต์ พลังงานไฟฟ้าให้ถึง 1 ล้านสถานีด้วย

4. การพัฒนาวัคซีน

บริษัท BioNtech และ Pfizer กำลังพัฒนาวัคซีนป้องกันเชื้อไวรัส Covid-19 ที่สามารถป้องกันเชื้อไวรัส Covid-19 ได้ทุกสายพันธุ์ รวมถึงสายพันธุ์ Delta เพื่อใช้สำหรับเป็นวัคซีนเสริมเข็มที่ 3 หากผลการศึกษาทาง วิทยาศาสตร์ ยืนยันว่ามีประโยชน์ โดยการพัฒนาวัคซีนป้องกันเชื้อไวรัสฯ สำหรับการฉีดเสริมเข็มที่ 3 มีสาเหตุมาจากการได้รับข้อมูลจากกระทรวงสาธารณสุข/อิสราเอล ว่าภูมิคุ้มกันของวัคซีน BioNtech/Pfizer จะลดลงหลังจากได้รับ วัคซีนผ่านไป 6 เดือน นอกจากนี้ บริษัทฯ ได้ศึกษาผลทางวิทยาศาสตร์ของวัคซีนอย่างต่อเนื่อง และคาดว่า การฉีดวัคซีน ป้องกันเชื้อไวรัส Covid-19 เสริมเข็มที่ 3 ภายใน 6-12 เดือนหลังจากการฉีดวัคซีนครบ 2 เข็ม อาจเป็นประโยชน์ อย่างมากต่อการป้องกันเชื้อไวรัส Covid 19 โดยผลการศึกษาวិชาการทางวิทยาศาสตร์ที่แน่นอน บริษัทฯ จะเผยแพร่ภายใน ไม่ช้านี้ หนึ่ง ขณะนี้ บริษัทฯ ได้เตรียมการขออนุมัติการฉีดวัคซีนเข็มที่ 3 กับ องค์การอาหารและยา (Food and Drug Administration-FDA) ของสหรัฐอเมริกา และองค์การยาแห่งสหภาพยุโรป (European Medicines Agency-EMA) แล้ว

¹ เงินอุดหนุนของ รัฐบาลสหพันธ์ฯ ที่จ่ายให้กับผู้ซื้อยานยนต์ไฟฟ้าใหม่ตาม กม. Electromobility Act ของสหพันธ์ฯ ทั้งนี้ จำนวนเงินอุดหนุนขึ้นอยู่กับชนิด ของระบบขับเคลื่อนและราคาของยานยนต์ไฟฟ้า